

UČNI NAČRT ZA DVIG RAVNI TEMELJNEGA KULTURNEGA KAPITALA  
ROMSKIH UČENCEV S POMOČJO RAZVIJANJA BRALNE PISMENOSTI  
(od prvega do tretjega razreda osnovne šole)

## KAZALO VSEBINE

1. NAMEN IN OPIS PROGRAMA.....	2
1.1. Namen in cilji učenja in poučevanja .....	2
1.2. Vrednote in načela učenja in poučevanja .....	3
2. VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI CILJI UČENJA IN POUČEVANJA PROGRAMA .....	4
3. STRUKTURA UČNEGA NAČRTA.....	4
3.1. Jezik in komunikacija .....	4
3.2. Kultura in ustvarjalnost.....	5
3.3. Medijska pismenost .....	5
4. IZOBRAŽEVALNI CILJI PO VSEBINSKIH SKLOPIH UČNEGA NAČRTA .....	5
5. MEDPREDMETNE POVEZAVE.....	10
6. RAZVIJANJE KULTURNEGA KAPITALA IN BRALNE PISMENOSTI PRI ROMSKIH UČENCIH....	11
7. VREDNOTENJE USVOJENOSTI VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNIH IZHODIŠČ.....	13

### **1. NAMEN IN OPIS PROGRAMA**

#### *1.1. Namen in cilji učenja in poučevanja*

Vzgoja in izobraževanje imata veliko vlogo v osebnem in družbenem razvoju vsakega posameznika. Učenci, pripadniki romske skupnosti, se kljub dejstvu, da naj bi moderna družba bila odprta in sprejemajoča, vsak dan srečujejo z vrsto predsodkov in stereotipov. Cilj Učnega

načrta za dvig ravni temeljnega kulturnega kapitala romskih učencev s pomočjo razvijanja bralne pismenosti v prvih treh razredih osnovne šole je, da si pridobijo temeljne kompetence v nacionalnem jeziku. Namen Učnega načrta za dvig ravni temeljnega kulturnega kapitala romskih učencev s pomočjo razvijanja bralne pismenosti je pri učencih razviti temeljne kompetence pismenosti v nacionalnem jeziku za potrebe ustnega in pisnega sporazumevanja. Z uspešnim obvladanjem hrvaškega/slovenskega govorjenega in pisanega jezika bodo učenci lahko aktivno sodelovali v družbi znanja, v kateri živijo, lažje bodo sodelovali pri pouku, dobro osnovno poznavanje nacionalnega jezika pa bo v prihodnosti vplivalo na lažje obvladovanje različnih življenjskih situacij, v katerih se bodo znašli kot odrasli.

### *1.2. Vrednote in načela učenja in poučevanja*

Učenci, ki bodo obiskovali program razvijanja kulturnega kapitala in temeljnih jezikovnih kompetenc v slovenskem/hrvaškem jeziku, ki se bo izvajal po Učnem načrtu za dvig ravni temeljnega kulturnega kapitala romskih učencev s pomočjo razvijanja bralne pismenosti, imajo zaradi okoliščin, v katerih živijo, pa tudi zaradi dejstva, da je hrvaški/slovenski jezik za njih jezik okolja, neenako količino kulturnega kapitala večinske družbe, posledično pa zmanjšane komunikacijske spretnosti v primerjavi z učenci, katerih materni jezik je hrvaščina ali slovenščina in so del večinske družbe. Številni zunanji dejavniki, npr. drugojezična družina in skupnost, drugačen kulturni kapital romske skupnosti, v kateri sobivajo, povzročajo jezikovni primanjkljaj v nacionalnem jeziku, slednje pa kasneje vodi v učne primanjkljaje, ki se odražajo v izgubi motivacije za šolanje in predčasno opuščanje osnovnega izobraževanja. Za uspešno obvladovanje hrvaškega in slovenskega jezika, ki pripadnikom romske skupnosti ni materni jezik, je pomembno ustvariti pozitivno učno okolje. Zato mora pri modelu dodatnega poučevanja nacionalnega jezika, v okviru katerega se skrbi za spoznavanje in usvajanje kulturnega kapitala večinske družbe biti v središču učenja in poučevanja učenec sam ter njegove potrebe in zmožnosti, že pridobljeno znanje in spretnosti pa se morajo nadgrajevati. Skozi pedagoški proces je treba spodbujati enakost, a tudi različnost.

Da bi spodbudili uspešnejše obvladanje hrvaškega/slovenskega jezika, je treba učence seznaniti ne le z jezikom, ampak tudi s kulturo družbe, v kateri živijo in s katero so obkroženi.

## **2. VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI CILJI UČENJA IN POUČEVANJA PROGRAMA**

Vzgojno-izobraževalni cilji učenja po pripravljenem učnem načrtu so naslednji:

- obvladanje osnovnih jezikovnih dejavnosti: poslušanja, govorjenja, branja in pisanja v hrvaškem/slovenskem jeziku z namenom izražanja misli, občutkov in vtisov v različnih komunikacijskih situacijah;
- razvijanje in negovanje kulturne identitete in odgovornega sodelovanja v širši družbeni skupnosti;
- razvijanje sposobnosti kritičnega mišljenja;
- usposabljanje učencev za vseživljenjsko učenje;
- razumevanje in spoštovanje običajev in pomembnih dogodkov ter posameznikov družbe, v kateri živijo, ter negovanje in razvijanje lastne nacionalne identitete, ki je osnova za dvig kulturnega kapitala večinske družbe.

## **3. STRUKTURA UČNEGA NAČRTA**

Predmetni kurikulum dodatnega učenja slovenskega jezika in hrvaškega jezika ima tri vsebinske sklope:

1. Jezik in sporazumevanje.
2. Kultura in ustvarjalnost.
3. Medijska pismenost.

### *3.1. Jezik in komunikacija*

Jezik in komunikacija pomenita zmožnost izražanja misli, idej, občutkov in stališč v ustni in pisni obliki ter v različnih komunikacijskih situacijah. Učenec si v različnih komunikacijskih kontekstih pridobiva temeljne kompetence za obvladovanje jezikovnih dejavnosti: poslušanje, branje, pisanje in govorjenje. Uporablja kritično mišljenje, in sicer za namene učenja in osebnega razvoja. Tekom učenja nacionalnega jezika in posledično pridobivanja elementov kulturnega kapitala večinskega naroda, se pri učencih razvija zavest o ljudeh, ki spoštujejo lastno, obenem pa tudi jezikovno identiteto okolja, spoznavajo pa tudi kulturo večinskega naroda, njegove norme in vrednote, ki jih tekom procesa sekundarne socializacije v učnem

procesu ponotranjijo. Pri tem morajo učitelji, ki poučujejo, biti subtilni tudi do njihove kulture in jezika, da se poučevanje ne sprevrže v prikrito asimilacijo romskih otrok.

### 3.2. *Kultura in ustvarjalnost*

Kultura in ustvarjalnost se nanašata na razumevanje umetnostnih in neumetnostnih besedil, ki imajo različne nacionalne, kulturne, družbene in estetske vrednote, obenem pa so umetnostna besedila nacionalnih avtorjev, namenjena najmlajšim, najboljši prenašalci kulturnega kapitala večinske družbe.

Vsebinski sklop kulture in ustvarjalnosti vključuje interpretacijo in vrednotenje besedil za namen osebnega razvoja učencev. Učenci razvijajo sposobnost kritičnega mišljenja ter razumevanja umetnostnih in neumetnostnih del v hrvaškem ali slovenskem jeziku. Proučujejo, reflektirajo in predstavljajo tradicionalne običaje in kulturne značilnosti hrvaškega/slovenskega jezika in družbe, ki jih obdaja, obenem pa spoznavajo navade in običaje večinskega naroda ter s primernimi didaktičnimi pristopi negujejo in ohranjajo navade in običaje svoje skupnosti.

### 3.3. *Medijska pismenost*

V okviru Medijske pismenosti se pri učencih razvija sposobnost vrednotenja in selekcije kakovostnih medijskih vsebin. Učencem se predstavijo načini varne uporabe digitalne tehnologije, brez katere si življenja v šoli, pa tudi v zasebnem življenju, skoraj ni več mogoče predstavljati. V vsebinski sklop so vključeni kritičen odnos do medijskih sporočil, vpliv medijev na posameznika in družbo, ustvarjanje lastnih sporočil in njihova izmenjava.

## **4. IZOBRAŽEVALNI CILJI PO VSEBINSKIH SKLOPIH UČNEGA NAČRTA**

Tabela 1: Vsebinski sklop Jezik in komunikacija.

1. Jezik in komunikacija	
Splošni cilji	Specifični cilji
1.1. Učenec razume kratke povedi.	<ul style="list-style-type: none"><li>• Razume kratke povedi, povezane z neposrednim okoljem, ki jih spremlja vizualna in/ali kinestetična vsebina, izgovorjena počasi, jasno in razločno z daljšimi premori in več ponovitvami.</li></ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Besedno in nebesedno se odziva na slušne, pisne in vidne dražljaje (npr. navodila, ukaze itd.).</li> <li>• Prepoznavna in povezuje grafične in zvočne podobe besed.</li> <li>• Prepoznavna glasove, naglas, ritem in intonacijo slovenskega/hrvaškega jezika.</li> </ul>
1.2. Učenec glasno bere besede, povedi in krajša besedila.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Prepoznavna grafične besedne slike za razvijanje globalnega branja.</li> <li>• Glasno bere besede in povedi o znanih temah z znanimi jezikovnimi pripomočki.</li> <li>• Prepoznavna in posnema pravilno izgovorjavo in intonacijo slovenskega/hrvaškega jezika.</li> </ul>
1.3. Učenec govori besede in kratke povedi, ki posnemajo izgovorjavo in intonacijo modela.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Govori kratke in zelo preproste povedi, številke in rime po zvočni predlogi.</li> <li>• Imenuje in opisuje osebe, predmete, preprosta dejanja in situacije z nizom kratkih in zelo preprostih povedi.</li> <li>• Uporablja osnovna jezikovna pravila.</li> </ul>
1.4. Učenec v pogovoru s sogovornikom izmenjuje kratke, znane povedi.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Spontano uporablja naučene osnovne komunikacijske vzorce za izmenjavo informacij.</li> <li>• Sprašuje in odgovarja na preprosta vprašanja.</li> <li>• Sodeluje v kratkih dialogih in igranju vlog.</li> </ul>
1.5. Učenec prepisuje besede, besedne zveze in kratke povedi.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Prepiše črke, besede in povedi (posnemalna pisava) po predlogi.</li> <li>• Dopolni manjkajoče črke v znanih besedah in manjkajoče besede v povedih.</li> <li>• Opazuje povezavo med fonemi in grafemi v slovenskem/hrvaškem jeziku.</li> <li>• Prepozna grafični zapis besed in njihove zvočne podobe.</li> </ul>
<p>VSEBINE ZA DOSEGANJE IZOBRAŽEVALNIH IZHODIŠČ:</p> <p>Priporočene teme:</p>	

- dom in družina: družinski člani, dom, prostori v domu, okolje;
- kdo sem: deli telesa, telo in skrb za zdravje;
- šola: šolske potrebščine, prostori, zaposleni;
- poklici;
- pozdravi;
- hrana;
- narava: rastline in živali iz okolja, letni časi;
- prostor: odnosi v prostoru, promet.

Priporočena je uporaba naslednjih besednih vrst in stavčnih struktur:

- glagoli, glagolski časi;
- samostalniki;
- zaimki;
- števnik;
- zanikanja;
- preproste povedi.

Jezikovne in komunikacijske funkcije:

- predstavljanje;
- pozdravljanje;
- poimenovanje stvari, bitij in pojavov;
- razumevanje preprostih navodil;
- postavljanje vprašanj;
- raba enostavnih povedi v govoru in pisanju.

Tabela 2: Vsebinski sklop Kultura in ustvarjalnost.

2. Kultura in ustvarjalnost	
Splošni cilji	Specifični cilji

<p>2.1. Učenec prepozna osnovne vzorce primernega obnašanja do drugih v lastni kulturi in kulturi večinskega naroda.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Na konkretnih primerih v resničnih ali simuliranih situacijah prepozna sprejemljiva in nesprejemljiva vedenja ter se do drugih obnaša korektno in prijateljsko.</li> <li>• Ustrezno se odziva v zelo preprostih komunikacijskih situacijah v slovenskem/hrvaškem jeziku.</li> </ul>
<p>2.2. Učenec posluša/bere umetnostno besedilo, razume, o čem besedilo govori in prepoznava književna besedila glede na literarno zvrst v skladu z jezikovnim razvojem in starostjo.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Posluša/bere prirejena književna besedila iz otroške književnosti v slovenskem/hrvaškem jeziku v slikah ali stripih.</li> <li>• Posluša in izvaja tradicionalne in sodobne otroške pesmice v slovenskem/hrvaškem jeziku.</li> <li>• Prebrano zgodbo obnovi s svojimi besedami v enostavnih povedih.</li> </ul>
<p>2.3. Učenec kaže radovednost in interes za kulture, povezane s slovenskim/hrvaškim jezikom.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Do zelo preprostih vsebin v nacionalnem jeziku pokaže interes in zanimanje.</li> <li>• Postavlja vprašanja o sorodnih temah in običajih v slovenskem/hrvaškem jeziku.</li> <li>• Poimenuje osebe iz delovnega gradiva in se zanima za njihov vsakdan.</li> <li>• Pozitivno se odziva na vsebine povezane s prazniki in običaji ter se z veseljem udeležuje dejavnosti v slovenskem/hrvaškem jeziku.</li> </ul>
<p><b>VSEBINE ZA DOSEGANJE IZOBRAŽEVALNIH IZHODIŠČ:</b></p> <p>Vsebinski sklop Kultura in ustvarjalnost rezultate dosegamo z enakimi jezikovnimi vsebinami kot v prvem vsebinskem sklopu, vendar z določenimi prilagoditvami. Na primer temo »Pozdrav« lahko prilagodimo tako, da učence opozorimo, da obstajajo uradni in neuradni pozdravi v slovenskem/hrvaškem jeziku. Naučimo jih, katere pozdrave naj uporabljajo, ko pozdravljajo bližnje ljudi (npr. družino in prijatelje) ali tujce. Omenimo tudi kulturno razliko med slovenskim/hrvaškim in romskim jezikom (oblika -ti ali -vi pri spoštljivem naslavljanju).</p>	
<p><b>PRIPOROČILA ZA DOSEGANJE IZOBRAŽEVALNIH REZULTATOV:</b></p> <p>Dejavnosti v vsebinskem sklopu Kultura in ustvarjalnost so namenjene doseganju rezultatov v vseh treh vsebinskih sklopih učnega načrta. Poudarek je na sprejemanju raznolikosti kultur</p>	



in uspešnem obvladovanju navad posamezne kulture, ko z njo prihajamo v stik. Priporočljivo je izbrati učne vsebine, ki so blizu učencem in njihovim izkušnjam, da lahko svojo kulturo primerjajo z drugimi.

Priporočene dejavnosti:

- ustvarjalne, bralne ure v njihovem okolju (božič, pust, velika noč);
- obisk gledališča;
- obisk muzeja;
- obisk knjižnice;
- obisk kina;
- obisk prireditev v lokalni skupnosti;
- sodelovanje pri obeleževanju pomembnih datumov;
- sodelovanje na šolskih in občinskih prireditvah;
- obeležitev Svetovnega dneva Romov.

Tabela 3: Vsebinski sklop Medijska kultura.

3. Medijska kultura	
Splošni cilji	Specifični cilji
3.1. Učenec uporablja različne vire informacij.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Prepozna strukturo učbenikov.</li> <li>• Razlikuje vrste nalog.</li> <li>• Spozna načine uporabe informacij v različnih virih, kot so npr. učbeniki in slikovni slovarji ter v njih išče pomen in razlago neznanih besed.</li> <li>• Razume posamezne besede v učbeniku in podobe v slikovnem slovarju.</li> <li>• Spoznava otroške revije in njihovo uporabo.</li> </ul>
3.2. Učenec prepozna nekatere strategije za učenje in uporabo jezika.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Prepoznava podobnosti z besedami, ki jih pozna tudi v maternem jeziku.</li> <li>• Upošteva osnovne korake, ki vodijo k razumevanju besed in povedi ter prispevajo k lažjemu izražanju.</li> <li>• Za sporazumevanje uporablja neverbalne znake.</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Sodeluje pri preprostih nalogah v skupini ali dela v dvojici.</li> <li>• Sprejme pozitiven odnos in razvija pozitivna čustva do učenja slovenskega/hrvaškega jezika.</li> <li>• Razume, da so napake sestavni del učnega procesa in premaga strah, ki je posledica delanja napak.</li> <li>• Kljub negotovosti govori slovensko/hrvaško.</li> </ul>
<p>3.3. Učenec razlikuje medijske vsebine, primerne starosti in interesu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Izbere in obravnava ustrezne medijske vsebine: animirane filme, televizijske in radijske oddaje za otroke, izobraževalne in otroške oddaje, gledališke igre, slikanice in otroške knjige.</li> <li>• Posluša branje ali samostojno bere krajša besedila v literarnih in zabavno-poučnih revijah za otroke.</li> <li>• Prepozna in uporablja starosti primerne izobraževalne digitalne medije.</li> </ul>
<p><b>VSEBINE ZA DOSEGANJE IZOBRAŽEVALNIH IZHODIŠČ:</b></p> <p>V vsebinskem sklopu medijska kultura se rezultati dosega z enakimi jezikovnimi vsebinami kot v prvem vsebinskem sklopu, vendar z določenimi prilagoditvami. Teme so prilagojene starosti učencev, njihovim interesom in vsebinam iz njihovega življenja. Predvidena je raba interaktivnih vaj, delo z računalnikom (prilagojeno otrokovi starosti).</p>	
<p><b>UČNI PRIPOMOČKI:</b></p> <p>- Slikovni slovarji, otroške revije, učbeniki/delovna gradiva, animirani filmi, televizijske in radijske oddaje za otroke, izobraževalni in otroški programi, gledališke igre, slikanice in knjige za otroke, digitalne vsebine, primerne otrokovi starosti.</p> <p>- Video in zvočne zgodbe z nalogami za preverjanje razumevanja.</p>	

## 5. MEDPREDMETNE POVEZAVE

Učni načrt tvorijo vsebinski sklopi: *Jezik in sporazumevanje*, *Kultura in ustvarjalnost* ter *Medijska pismenost* in je sestavni del jezikovno-komunikacijskega, družbeno-humanističnega in umetniškega področja. Z razvijanjem temeljnih spretnosti branja in pisanja v vseh oblikah je učencem omogočeno lažje in preprostejše izražanje idej, stališč in mnenj pri medpredmetnih

vsebinah. Učenca spodbujamo k ustreznemu govornemu in pisnemu izražanju na različnih predmetnih področjih, pri čemer še posebej zasledujemo učenčeve interese in “močna področja”.

Sposobnost sprejemanja različnosti, sodelovalnega dela, uspešnega reševanja težav in pridobivanja samozavesti je povezana z interdisciplinarno temo *Osebni in socialni razvoj*<sup>1</sup>. Sposobnost uporabe različnih učnih strategij, prepoznavanje vrednosti učenja, razvijanje pozitivne podobe o sebi kot učencu je povezano s temo *Učiti se učiti*<sup>1</sup>, ki je obenem tudi ena temeljnih kompetenc. Pridobivanje znanja o človekovih pravicah, pravici do svobode in narodni enakosti ter enakopravnosti, sprejemanje temeljnih človeških vrednot (zakonska zveza, družina, skupnost) je povezano z medpredmetno temo *Državljska vzgoja*<sup>1</sup>. Pravica do zdravstvenega varstva, pridobivanje znanj in veščin za pomoč sebi in drugim, pridobivanje zdravstvene pismenosti se povezujejo z medpredmetno temo *Zdravje*<sup>1</sup>. Učenje in poučevanje o ustrezni in odgovorni rabi informacij, njihovem iskanju, razumevanju in kritičnemu vrednotenju v digitalnem okolju se povezuje z medpredmetno temo *Uporaba informacijsko-komunikacijske tehnologije*<sup>1</sup>.

Kurikulum razvija kompetence za vseživljenjsko učenje, omogoča samostojno in kritično razmišljanje o lastni identiteti in položaju v lastni skupnosti, pa tudi večinski skupnosti v sodobni družbi.

## **6. RAZVIJANJE KULTURNEGA KAPITALA IN BRALNE PISMENOSTI PRI ROMSKIH UČENCIH**

Osnovno načelo Učnega načrta za dvig ravni temeljnega kulturnega kapitala romskih učencev s pomočjo razvijanja bralne pismenosti je osredotočenost na učenca in razvoj njegovih jezikovnih kompetenc v vseh življenjskih situacijah. Cilj učnega načrta je obvladovanje osnovnih jezikovnih dejavnosti poslušanja, govorjenja, branja in pisanja v slovenskem/hrvaškem knjižnem jeziku. Razvija in neguje se občutek pripadnosti skupnosti, v kateri učenec živi in se izobražuje, spoštovanje lastne identitete, a tudi spoštovanje in

---

<sup>1</sup> Medpredmetne teme se na Hrvaškem izvajajo s povezovanjem vzgojno-izobraževalnih področij in učnih vsebin pri vseh predmetih, cilj pa je doseči vzgojno-izobraževalne cilje vseh tem, ki so skupni vsem učnim predmetom. Navedeno pomeni, da učitelji znotraj posameznega predmeta uresničujejo pričakovanja tistih medpredmetnih tem, ki so jim po vsebini in pričakovanjih blizu.

sprejemanje običajev in vrednot drugih. Predmet razvija tudi sposobnost kritičnega mišljenja ter reševanja težav v konkretnih situacijah. Učenec je aktivno vključen v proces učenja in poučevanja ter razvija pozitiven odnos do slednjih.

Učni načrt za dvig ravni temeljnega kulturnega kapitala romskih učencev s pomočjo razvijanja bralne pismenosti zajema različne metode in oblike poučevanja ter je prilagojen starosti in zmožnostim učencev. V prvem razredu je poudarek na ustnem izražanju in razumevanju slišane, v drugem in tretjem razredu pa se pouk razširi s pisnim izražanjem misli, občutkov in potreb.

Vloga učitelja veliko prispeva k uspešnemu obvladovanju slovenskega/hrvaškega jezika za učence, katerim ta jezik ni materni. Ustvarjanje prijetnega vzdušja v razredu, spodbujanje in motiviranje za obvladovanje slovenskega/hrvaškega jezika, prilagajanje načinov in oblik dela, učne vsebine in izbor učnega gradiva so temeljne naloge vsakega učitelja. Pomembna je vloga učitelja pri izvajanju programa po pripravljenem učnem načrtu in dobro sodelovanje z drugimi učitelji, starši in svetovalno službo. Da bi bil sam proces učenja in poučevanja kakovosten in uspešen, mora biti učitelj strokoven, profesionalen, slediti in uporabljati mora sodobne metodološke pristope ter se redno izpopolnjevati.

Učencem in učiteljem naj bodo na voljo različni viri znanja, prilagojeni potrebam in zmožnostim učencev. Učitelj izbere učna gradiva sam ali v sodelovanju z učenci.

Učna gradiva so usklajena z učnimi cilji in dejavnostmi učencev ter vključujejo različne vrste besedil vseh funkcijskih stilov, različne vsebine in strukture v različnih medijih. Jezikovnodidaktična predloga je usklajena z jezikovno in razvojno starostjo učenca, njegovimi interesi, izkušnjami ter predhodno pridobljenim jezikovnim znanjem, zmožnostmi in spretnostmi. Viri učenja in poučevanja morajo biti med učenjem in poučevanjem različni in dostopni učencem. Učitelj naj pri delu uporablja digitalne in multimedijske vsebine.

Pri delu z učenci naj izhaja iz načel formativnega spremljanja, kar pomeni, da izhaja iz predznanja učenca, pri čemer skupaj z učencem postavi cilje, ki jih ob spremljanju (in dokazih) vrednoti (povratna informacija) in dopolnjuje. Delo in znanje naj se vrednoti oz. evalvira, na podlagi ugotovitev pa se naj zastavljajo nadaljnji cilji. Učenca učitelj vodi in usmerja pri učenju (ob korakih formativnega spremljanja). Težiti je potrebno k temu, da učenec postaja vedno bolj samostojen in motiviran za delo in učenje. Na ta način postaja zanj znanje vrednota, za

katero se je pripravljen potruditi, obenem pa prevzema odgovornost za svoj napredek in dosežke. Tovrstno delo je zelo diferencirano oz. individualizirano.

Predmet se poučuje od prvega do tretjega razreda osnovne šole. Predvidena sta dva tedna pouka. Učni načrt za dvig ravni temeljnega kulturnega kapitala romskih učencev s pomočjo razvijanja bralne pismenosti je zasnovan tako, da vsak teden izvedemo dve uri programa, kar ustreza 70 uram na leto.

Učitelj s svojim izvedbenim načrtom samostojno načrtuje ure izvedbe, vaje, ponavljanja, organiziranja in preverjanja glede na doseganje rezultatov in napredek učencev. Število ur glede na organizacijska področja je razporejeno po načelu znotrajpredmetne korelacije in povezovanja, tj. pri eni učni uri se lahko poučujejo in učijo vsebine vseh treh vsebinskih sklopov. Učenci so razvrščeni v razrede glede na kronološko starost.

Za učence s posebnimi vzgojno-izobraževalnimi potrebami (učenci s posebnimi potrebami) učitelji pripravijo na učenca osredotočen kurikulum. Za delo s temi učenci je potreben individualiziranim pristop, v katerem se prilagaja stopnja doseganja izobraževalnega rezultata, obseg učnih vsebin in dejavnosti.

## **7. VREDNOTENJE USVOJENOSTI VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNIH IZHODIŠČ**

Učni načrt za dvig ravni temeljnega kulturnega kapitala romskih učencev s pomočjo razvijanja bralne pismenosti predvideva doseganje izobraževalnih rezultatov, ki se vrednotijo izključno formativno v obliki zapisov. Elementi vrednotenja so slušno razumevanje, bralno razumevanje, ustno in pisno izražanje. Poudarek je tudi na spremljanju truda učencev v pedagoškem procesu, odgovornost, samostojnost, komunikacija in sodelovanje. Formativno vrednotenje v obliki zapiskov je dobra povratna informacija učencu, učitelju in staršem. Skozi celotno šolsko leto se jezikovni, sporazumevalni in kulturni razvoj učencev spremlja in vrednoti v obliki opisnih zapisov. Končne ocene ni, ob koncu šolskega leta se sestavi zapisnik v obliki doseženih, delno doseženih in nedoseženih izobraževalnih rezultatov.